

עדכון פסיקה: מס בשיעור 25% יחול על דיבידנד המשולם לעובד בגין מניות 102 הוני (מסלול רווח הון) המוחזקות בידי נאמן, אף שמקורו ברווחי חברה שחלים עליהם הוראות החוק לעידוד השקעות הון

לקוחות יקרים,

נבקש לעדכנכם בפסיקה חדשה של בית המשפט העליון מיום 19.3.2026 בענין קונדויט (ע"א 4077-23 פקיד שומה רחובות נ' קונדויט בע"מ) - אשר הכריע בשאלה מהו שיעור המס החל על דיבידנד שהתקבל בידי בעלי מניות שהינם עובדי חברה בגין מניות שהוקצו להם מכח סעיף 102 לפקודה ב"מסלול רווח הון באמצעות נאמן", שמקורו ברווחי חברה שחלים עליהם הוראות החוק לעידוד השקעות הון, ובכך קיבל את ערעורה של רשות המיסים והפך את החלטת בית המשפט המחוזי (מפי כב' השופט שמואל בורנשטיין) מיום 8.2.2023. לענין פסיקת בית המשפט המחוזי - ראו [\[מעו"דכן מיסים פברואר 2023 - פסק דין קונדויט\]](#).

בהתאם לעובדות המקרה, חברה הקצתה מניות לעובדיה לפי סעיף 102(ב) לפקודה, במסלול רווח הון באמצעות נאמן. בשנות המס 2015 ו-2016, חילקה החברה דיבידנדים לבעלי מניותיה, לרבות לעובדים שמניותיהם הוחזקו בידי נאמן במהלך תקופת החסימה (24 חודשים ממועד ההענקה).

הדיבידנד חולק מתוך רווחים שמקורם בפעילות מפעל מוטב ומפעל מועדף (כמשמעות מונחים אלה בחוק עידוד), ונוכה ממנו מס במקור בשיעור של 15% ו-20% בהתאמה. הדיבידנד הועבר ישירות לידי העובדים ולא לנאמן, וזאת בהתאם לפרקטיקה המקובלת מכח חוזר מס הכנסה 3/2003.

לאחר שבית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של החברה והכריע (בשאלה לעיל) כי שיעור המס החל על הדיבידנד הוא כשיעור המס הקבוע בחוק העידוד, הגיש פקיד שומה רחובות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.

בית המשפט העליון (בהתאם לפסיקתו של כב' השופט מינץ ובהסכמת כב' השופט וילנר וכב' השופט שטיין) קיבל את עמדת רשות המסים, כאשר עיקרי הקביעות המשפטיות בהכרעת בית המשפט הינם כדלקמן:

- **סעיף 102 לפקודה אינו "שותק" לגבי שיעור המס החל בגין חלוקת דיבידנדים**, כפי שסבר בית המשפט המחוזי. תנאי יסוד להחלת ההסדר המיטיב של סעיף 102 הוא שהמניות, "לרבות כל זכות המוקנית מכוחן", יופקדו בידי נאמן לתקופת החסימה. הזכות לקבל דיבידנד היא זכות בסיסית הנובעת מעצם הבעלות במניה ולכן היא חלק ממכלול הזכויות שצריכות להיוותר בנאמנות יחד עם המניה. מכאן שסעיף 102 מסדיר את מיסוי הדיבידנד במסגרת ההסדר, ולא מדובר בלקונה. חלוקת דיבידנד לעובד, עולה כדי "הוצאה" מידי הנאמן של אחת הזכויות המוקנות מכוח המניה האמורות להיות מוחזקות כמקשה אחת, ומכאן שמדובר במימוש המניות בידי העובד.

- **העברת דיבידנד לעובד היא "הוצאה" מן הנאמנות ולכן מהווה "מימוש" לצרכי סעיף 102.** העברת הזכאות לקבלת מס מוטב על חלוקת דיבידנד לפי חוק העידוד, מהנאמן לעובדים, סותרת את הוראות חוק הנאמנות לפיהן "פירות" נכסי הנאמנות, בענייננו - הדיבידנד המחולק, יהיו חלק מנכסי הנאמנות. העברת הזכאות למס מוטב על הדיבידנד מהנאמן אל העובדים אינה עולה בקנה אחד עם הסדר הנאמנות הקבוע בסעיף 102.
  - **חוזר מס הכנסה 3/2003 הוא הקלה תפעולית בלבד** ביחס להסכמת נציבות מס הכנסה לאפשר העברת דיבידנדים ישירות לעובדים שמניותיהם מוחזקות בנאמנות בהתאם לסעיף 102, כדי לאפשר לעובדים ליהנות מהדיבידנדים באופן שוטף וכן על מנת שלא להכביד על הנאמנים בדרישה להחזיק בכספים לאורך זמן. **אין בהקלה התפעולית המובאת בחוזר כדי לשנות מהעובדה שהדיבידנד אמור להיות מועבר לנאמן, ולפיכך יש לראות בכספים שחולקו ישירות לעובד במסגרת הדיבידנד, בבחינת מימוש המניה (או לפחות חלקה) החייב במס.**
  - **חלוקת דיבידנד הינה מימוש כלכלי של המניה (או לפחות חלקה).** חלוקת דיבידנד אינה מימוש "קלאסי" במובן זה שהיא אינה מעשירה את בעלי המניות, שכן ההנחה היא שערך המניה יורד בגובה הדיבידנד שחולק. עם זאת, מבחינה מהותית העברת הערך מהחברה לכיס בעל המניות שקולה להעברת נתח מהמניה, ולכן מהווה מימוש.
  - **עיקרון המהות הכלכלית בדיני מס - גוברת המהות על הצורה.** הלכה מושרשת בדיני המס היא כי מהותה של עסקה נקבעת לצורכי מס על פי תוכנה הכלכלי, ולא על פי שמה או כינויה הפורמלי. מהותה הכלכלית של חלוקת דיבידנד לבעל מניות היא מימוש, לכל הפחות של חלק מהמניה, וככזו היא טעונה חיוב במס בשיעור הקבוע בסעיף 102 לפקודה.
  - **סעיף 102 לפקודה, הוא הסדר פרטני, ייחודי ושלם למיסוי הקצאת מניות (לרבות חלוקת דיבידנדים) לעובדים, ועל כן גובר הוא על הוראות דין אחרות העוסקות בחלוקת דיבידנדים לבעלי מניות, לרבות החוק לעידוד השקעות הון.** בהכרעתו, קבע בית המשפט העליון כי מסקנה זו נתמכת גם בתכלית חוק העידוד, לפיה החוק מבקש לעודד השקעות הון בישראל באמצעות הטבות מס, ובכללן הטבת מס למקבלי דיבידנדים. תכלית זו אינה מתממשת בהקצאת מניות לעובדים לפי סעיף 102, שכן העובד לא השקיע את כספו בחברה ולא תרם לגיוס הון עבורה.
- להלן ההשלכות המרכזיות של פסק הדין:

- חלוקת דיבידנד לעובדים בגין מניות במסלול רווח הון המוחזקות על ידי הנאמן נדרשות לנכות מס במקור בשיעור של 25%, אף אם החברה זכאית להטבות מס מכח החוק לעידוד השקעות הון.
- חברות שפעלו בעבר לפי פסיקת בית המשפט המחוזי וניכו מס בשיעור מופחת, עשויות להידרש לשלם את הפרשי המס ולשקול את תיקון הדיווחים - הכל בהתאם לנסיבות הענין. לקוח שהשלכה זו רלוונטית לגביו מוזמן לפנות למחלקת המיסים של משרדנו, ונשמח לסייע בכל הנדרש.

מחלקת המיסים של משרדנו עומדת לרשותכם בכל שאלה בעניין.

בברכה,

פישר (FBC & Co)

nlev@fbclawyers.com

ybenlulu@fbclawyers.com

עו"ד (רו"ח) נועה לב גולדשטיין

עו"ד יוסי בן לולו